

3.0228 "הקצונה בצה"ל – עקרונות קידום ומינוי – בשירות הסדיר ובשירות המילואים"

תוקף סעיפים 1 עד 22 מה- 16 במאי 2013

הגדרות

1. בהוראה זו:

- א. "מינוי" - שיבוץ לתפקיד לפי תקן.
- ב. "קצין" - חייל הנושא דרגת סג"ם עד רא"ל, ועד בכלל, לרבות דרגות הקצונה המפורטות בסעיף 9 להלן.
- ג. "תקן כוח אדם" (להלן: "תקן") - תקן המפרט את המבנה הארגוני של חיילים הדרושים להפעיל יחידה; זאת, על מנת שתוכל למלא את הייעוד ואת התפקידים שנקבעו לה בפקודת הארגון, כפי שפורסמה על-ידי אג"ת או על-ידי הסמכות שאושרה לכך מטעם אג"ת, כמפורט בהק"א 06/09: "סמכויות ארגון ותקינת כ"א בצה"ל".
- ד. "דיון שיבוצים" - כינוי למסגרת שבה נבחן פוטנציאל המועמדים לתפקיד ומסוכם המועמד המתאים ביותר, בהתאם למאפייני התפקיד שיקבע החיל הרלוונטי, מעת לעת. יושב ראש דיון השיבוצים יהיה, כמפורט בנספח א' להוראה זו, לגבי קצין בשירות הסדיר, וכמפורט בנספח ב' להוראה זו, לגבי קצין בשירות המילואים.
- ה. "רשות מאשרת" - כינוי לבעל התפקיד המוסמך לאשר שיבוץ קצין לתפקיד לאחר שסוכם בדיון שיבוצים, כמפורט בנספח א' להוראה זו, לגבי קצין בשירות הסדיר, וכמפורט בנספח ב' להוראה זו, לגבי קצין בשירות המילואים.
- ו. "רשות ממנה" - כינוי לבעל התפקיד המוסמך למסור כתב מינוי לקצין לאחר שאושר לשיבוץ בתפקיד על-ידי הרשות המאשרת כמפורט בנספח א' להוראה זו, לגבי קצין בשירות הסדיר, וכמפורט בנספח ב' להוראה זו, לגבי קצין בשירות המילואים.
- ז. "קצונת סגל הפיקוד הכללי" (להלן: "ספ"כ") - קצינים בדרגת אל"ם ומעלה.

כללי

2. הוראה זו קובעת את העקרונות להעלאת קצין בדרגה או מינוי קצין לתפקיד המחייב לפי התקן את דרגתו או דרגה הגבוהה מדרגתו.
3. כללים ליישום עקרונות אלה מפורטים בפקודות הצבא, לרבות פ"מ 32.0201: "עקרונות הטיפול במינוי קצינים בצה"ל - בשירות הסדיר" (להלן: פ"מ 32.0201), פ"מ 32.0202: "עקרונות קידום בדרגות הקצונה בצה"ל - בשירות הסדיר" (להלן: פ"מ 32.0202), פ"מ 31.0251: "עקרונות קידום הקצונה בצה"ל - בשירות המילואים" (להלן: פ"מ 31.0251) ופ"מ 31.0252: "עקרונות הטיפול במינוי קצינים בצה"ל - בשירות המילואים" (להלן: פ"מ 31.0252).
4. קצין ישובץ בתפקיד לפי תקן, לאחר שאת מינויו לתפקיד זה אישרה הרשות המאשרת, כמפורט בנספח א' להוראה זו, לגבי קצין בשירות הסדיר, וכמפורט בנספח ב' להוראה זו, לגבי קצין בשירות המילואים.
5. הוראות בדבר ביטול מינוי או דרגה שהוענקו או שלא הוענקו לפי הוראה זו, לגבי קצינים בשירות הסדיר, מפורטות בפ"מ 32.0201 ובפ"מ 32.0202, ולגבי קצינים בשירות המילואים מפורטות בפ"מ 31.0251 ובפ"מ 31.0252.

בלמ"ס

6. לא ניתן להעלות קצין בדרגה או לאשר מינוי לתפקיד המחייב על-פי תקן דרגה גבוהה מדרגתו, כאשר מתנהלים נגדו הליכים, כאמור בפ"מ 32.0241: "עיכוב העלאה בדרגה או עיכוב מינוי עקב חקירה או משפט", אלא כקבוע בהוראה זו.

7. אין באמור בהוראה זו כדי לגרוע מהוראות הפ"ע 3.0249: "הורדה בדרגה והשבת דרגה".

8. דרגות הקצינים בצה"ל וקיצורי שמן הרשמי מפורטים להלן:

מספר סודר	הדרגה	הקיצור
1	סגן משנה	סג"ם
2	סגן	—
3	סרן	—
4	רב-סרן	רס"ן
5	סגן-אלוף	סא"ל
6	אלוף משנה	אל"ם
7	תת-אלוף	תא"ל
8	אלוף	—
9	רב-אלוף	רא"ל

9. דרגות קצונה נוספות בצה"ל וקיצורי שמן הרשמי מפורטים להלן:

מספר סודר	הדרגה	הקיצור
1	רב צבאי	רב"ץ
2	קצין רפואה	קר"פ
3	קצין רפואת שיניים	קר"ש
4	קצין משפטים	קמ"ש
5	קצין מקצועי אקדמאי	קמ"א
6	קצין אקדמאי בכיר	קא"ב

10. בנוסף על האמור בהוראה זו, פירוט כללי הקידום לקצינים שדרגתם היא אחת מאלה המפורטות בסעיף 9 לעיל, יהיו כמפורט בהפ"ע 3.0210: "קצין מקצועי" וכאמור בפ"מ 32.0220: "חיילים בעלי השכלה אקדמית בשירות סדיר - תנאים להכשרה, שיבוץ וקידום".

תנאים לאישור המינוי ולהעלאה בדרגה

בלמ"ס

בלמ"ס

3.0228

הוראת הפיקוד העליון, 30 דצמ' 92
תוקף נספח א' מיום 13.02.2020

11. תנאי הסף לאישור מינוי הינם כלהלן:

- א. מסלול שירות מתאים - לגבי קצינים בשירות הסדיר.
- ב. פרק זמן מזערי בתפקיד - לגבי קצינים בשירות הסדיר.
- ג. השלמת מספר התפקידים המינימאלי שנקבע לדרגת המינוי - לגבי קצינים בשירות הסדיר.
- ד. התאמה ביטחונית.
- ה. תנאים נוספים שייקבעו בפקודות הצבא או במדיניות אכ"א - מחלקת הסגל או במדיניות אכ"א - חתומכ"א - עתכ"א מילואים, ושתפורסמה מעת לעת.

12. תנאי הסף לאישור העלאה בדרגה הם כלהלן:

- א. רמת השכלה מינימאלית - לגבי קצינים בשירות הסדיר.
- ב. מעבר קורסים והכשרות.
- ג. שירות מילואים פעיל בדרגה - לגבי קצינים בשירות המילואים.
- ד. עמידה במבחנים.
- ה. פרק זמן מזערי בדרגה.
- ו. המלצת מפקד.
- ז. התאמה ביטחונית.
- ח. תנאים נוספים שייקבעו בפקודות הצבא או במדיניות אכ"א - מחלקת הסגל או במדיניות אכ"א - חתומכ"א - עתכ"א מילואים, ושתפורסמה מעת לעת.

סמכויות לאישור המינוי

13. מינוי קצינים בצה"ל ייערך לאחר קיום דיון שיבוצים. ההחלטה בדיון השיבוצים תתקבל על-ידי יושב ראש הדיון ותועבר לאישור הרשות המאשרת.
14. לאחר קבלת אישור הרשות המאשרת, תעניק הרשות הממנה לקצין שמונה לתפקיד כתב מינוי קצינים במעמד הולם.
15. בעלי התפקידים המוסמכים לשמש כיושב ראש דיון השיבוצים, כרשות מאשרת וכרשות ממנה יהיו כמפורט בנספחים א' ו-ב' להוראה זו, ובכפוף לאמור להלן:
 - א. מפקדי הזרועות - לגבי מינוי קצינים המשתייכים לחילות הכפופים אליהם ולגבי מינוי קצינים לתפקידים בתקן חיל כללי (להלן: "חכ"ל") או חיל בלתי קבוע (להלן: "חב"ק") בפיקודם.
 - ב. מפקדי הפיקודים - לגבי מינוי קצינים לתפקידים בתקן חכ"ל או חב"ק בפיקודם.
 - ג. ראשי האגפים - לגבי מינוי קצינים המשתייכים לחילות הכפופים אליהם ולגבי מינוי קצינים לתפקידים בתקן חכ"ל או חב"ק בפיקודם.
 - ד. מפקד פיקוד העורף - לגבי מינוי קצינים בשיוך חיל העורף ולגבי מינוי קצינים לתפקידים בתקן חכ"ל או חב"ק בפיקודם.
 - ה. יחידות מעו"ז (מפקדה על-זרועית) שעומד בראשן קצין שמינויו אלוף - לגבי קצינים בשיוך חכ"ל בפיקודם. לגבי קצינים השייכים ליחידות מעו"ז שלא עומד בראשן קצין שמינויו אלוף, תהיה הרשות המאשרת ראש אכ"א.

מוגבל

בלמ"ס

1. קציני החיל הראשיים - לגבי קצינים בשיוך החיל שבראשו הם עומדים.
2. קצין בדרגת תא"ל שהוסמך מטעם מפקד הזרוע, ראש האגף או יחידות מעו"ז - לגבי החילות הכפופים לזרוע, לאגף או חכ"ל ביחידות מעו"ז.
16. בעלי התפקידים המפורטים בנספחים א' ו- ב' להוראה זו לאישור חריגים, רשאים להורות, כי קצין ימונה לתפקיד שלא בהתאם לתנאים המפורטים בפקודות הצבא, אם מצאו שיש מקום לעשות כן מטעמים מיוחדים שיירשמו.
17. רע"ן הסגל החילי ישבץ קצינים בשירות החובה, שעתידיים לסיים את הכשרתם לקצונה, ללא צורך בהליך המפורט בסעיפים 13-16 לעיל.
18. על אף האמור בהוראה זו, המינוי של הפרקליט הצבאי הראשי, נשיא בית הדין הצבאי לערעורים ושאר השופטים הצבאיים המשפטיים, ייעשה כקבוע בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.

סמכויות לאישור העלאה בדרגה

19. העלאת קצין בדרגה מותנית באישור הגורם המאשר, כלהלן:
 - א. העלאת קצין לדרגות סגן עד רס"ן, כולל, תאושר על-ידי מפקד שמינויו אלוף לגבי קצינים המשרתים ביחידות שבפיקודו. לגבי יחידות שאין בראשן מפקד שמינויו אלוף - יאשר את ההעלאה בדרגה ראש אכ"א.
 - ב. בעלי התפקידים המנויים בסעיף משנה א' לעיל רשאים לאצול מסמכותם לקצין שדרגתו אל"ם ומעלה.
 - ג. העלאת קצין לדרגת סא"ל תאושר על-ידי מפקד שמינויו אלוף, לגבי קצינים המשרתים בחילות הכפופים אליו. לגבי יחידות שאין בראשן מפקד שמינויו אלוף - יאשר את ההעלאה בדרגה ראש אכ"א.
 - ד. העלאת קצין לדרגת אל"ם ומעלה היא בסמכות הרמטכ"ל.
20. בעלי התפקידים המפורטים להלן רשאים להלן רשאים להורות, כי קצין יועלה בדרגה שלא בהתאם לתנאים המפורטים בפקודות הצבא אם מצאו שיש מקום לעשות כן מטעמים מיוחדים שיירשמו:
 - א. אכ"א-רמ"ח הסגל - עד דרגת רס"ן, כולל, בשירות הסדיר;
 - ב. אכ"א-רח"ט תומכ"א - עד דרגת רס"ן, כולל, בשירות המילואים;
 - ג. ראש אכ"א - עד דרגת סא"ל, כולל;
 - ד. הרמטכ"ל - עד דרגת אלוף, כולל.

עדכון נספחים

21. הנספחים להוראה זו יעודכנו בנוהל מקוצר, כמשמעו בהפ"ע 1.0102: "תהליך העדכון של פקודות המחייבות את כל הצבא".

נספח א' - בעלי התפקידים לאישור מינוי בשירות הסדיר

תקן המינוי	יושב-ראש דיוני השיבוצים	הרשות המאשרת	הרשות הממנה	אישור חריגים
------------	----------------------------	-----------------	-------------	-----------------

בלמ"ס

בלמ"ס

3.0228

הוראת הפיקוד העליון, 30 דצמ' 92

תוקף נספח א' מיום 13.02.2020

הרמטכ"ל באישור שר הביטחון	הרמטכ"ל	שר הביטחון	הרמטכ"ל	תא"ל ומעלה
הרמטכ"ל באישור שר הביטחון	הרמטכ"ל	שר הביטחון	הרמטכ"ל או מי שהוסמך מטעמו	אל"ם
הרמטכ"ל	א. מפקדי הפיקודים; ב. מפקדי הזרועות	הרמטכ"ל	מפקדי הזרועות (אישור הפוטנציאל על-ידי הרמטכ"ל טרם זיון השיבוצים)	סא"ל (מפקדי גדודים סדירים ביחידות השדה ומקביליהם ביתר הזרועות)
הרמטכ"ל או ראש אכ"א	א. מפקדי הפיקודים; ב. מפקדי הזרועות; ג. ראשי האגפים; ד. אלוף (לפי כפיפות); ה. ראש מפא"ת; ו. הפרקליט הצבאי הראשי; ז. נשיא בית הדין לערעורים בדרגת אלוף; ח. ראש אכ"א לגבי יחידות מעו"ז שאין בראשן אלוף.	א. הרמטכ"ל; ב. סגן הרמטכ"ל; ג. מפקדי הזרועות; ד. ראשי האגפים*; ה. מפקד פקע"ר; ו. מפקד מתפ"ש; ז. מפקד היבד"ק; ח. מפקד המכללות; ט. ראש מפא"ת; י. הפרקליט הצבאי הראשי; יא. נשיא בית הדין לערעורים	א. הרמטכ"ל; ב. סגן הרמטכ"ל; ג. מפקדי הזרועות; ד. ראשי האגפים*; ה. מפקד פקע"ר; ו. מפקד מתפ"ש; ז. מפקד היבד"ק; ח. מפקד המכללות; ט. ראש מפא"ת; י. הפרקליט הצבאי הראשי; יא. נשיא בית הדין לערעורים	סא"ל (יתר התפקידים)
אכ"א-רמ"ח הסגל	מפקד שדרגתו אל"ם ומעלה	א. קצין החיל הראשי; ב. קצין בדרגת תא"ל ומעלה, שהוסמך לכך מטעם מפקד הזרוע, ראש האגף או יחידות המעו"ז; ג. סגן ראש מפא"ת; ד. רמכ"א לגבי ח"י	א. קצין החיל הראשי; ב. קצין בדרגת תא"ל ומעלה, שהוסמך לכך מטעם מפקד הזרוע, ראש האגף או יחידות המעו"ז; ג. סגן ראש מפא"ת; ד. רמכ"א לגבי ח"י	רס"ן
אכ"א-רמ"ח הסגל	מפקד שדרגתו סא"ל ומעלה	א. קצין החיל הראשי; ב. קצין בדרגת תא"ל ומעלה, שהוסמך לכך מטעם מפקד הזרוע, ראש האגף או יחידות המעו"ז, או קצין	א. קצין החיל הראשי; ב. קצין בדרגת תא"ל ומעלה, שהוסמך לכך מטעם מפקד הזרוע, ראש האגף או יחידות המעו"ז, או קצין שהוסמך מטעמם;	סרן

מוגבל

בלמ"ס

		<p>שהוסמך מטעמים; ג. סגן ראש מפא"ת; ד. רמכ"א לגבי ח"י; ה. אכ"א-רמ"ח הסגל לגבי חכ"ל; או רע"ן סגל בדרגת סא"ל שהוסמך לכף מטעם המפורטים בסעיפי משנה א-ה.</p>	<p>ג. סגן ראש מפא"ת; ד. רמכ"א לגבי ח"י; ה. אכ"א-רמ"ח הסגל לגבי חכ"ל; או רע"ן סגל בדרגת סא"ל שהוסמך לכף מטעם המפורטים בסעיפי משנה א-ה.</p>	
קצין החיל הראשי או קצין בדרגת תא"ל	מפקד שדרגתו סא"ל ומעלה	מפקד שדרגתו סא"ל ומעלה		סגן

* לגבי קצינים המשתייכים ליחידות מעו"ז, שאין בראשן מפקד שמיניויו אלוף, תהיה הרשות המאשרת ראש אכ"א.

נספח ב' - בעלי התפקידים לאישור מינוי בשירות המילואים

תקן המינוי	יושב-ראש דיוני השיבוצים	הרשות המאשרת	הרשות הממנה	אישור חריגים
תא"ל ומעלה	הרמטכ"ל	שר הביטחון	הרמטכ"ל	הרמטכ"ל באישור שר הביטחון
אל"ם	הרמטכ"ל	הרמטכ"ל	הרמטכ"ל	הרמטכ"ל
סא"ל (מפקדי גדודים ביחידות השדה)	מפקדי הזרועות (אישור הפוטנציאל על-ידי הרמטכ"ל טרם זיון השיבוצים)	הרמטכ"ל	א. מפקדי הפיקודים; ב. מפקדי הזרועות	חריגי גיל- הרמטכ"ל; תקופת צינון- ראש אכ"א; יתר-אכ"א-רח"ט תומכ"א
סא"ל (יתר התפקידים)	א. הרמטכ"ל; ב. סגן הרמטכ"ל; ג. מפקדי הזרועות; ד. ראשי האגפים*; ה. מפקד פקע"ר; ו. מפקד מתפ"ש; ז. מפקד היבד"ק; ח. מפקד המכללות; ט. ראש מפא"ת; י. הפרקליט הצבאי הראשי; יא. נשיא בית הדין לערעורים	א. הרמטכ"ל; ב. סגן הרמטכ"ל; ג. מפקדי הזרועות; ד. ראשי האגפים*; ה. מפקד פקע"ר; ו. מפקד מתפ"ש; ז. מפקד היבד"ק; ח. מפקד המכללות; ט. ראש מפא"ת; י. הפרקליט הצבאי הראשי; יא. נשיא בית הדין לערעורים	א. מפקדי הפיקודים; ב. מפקדי הזרועות; ג. ראשי האגפים; ד. אלוף (לפי כפיפות); ה. ראש מפא"ת; ו. הפרקליט הצבאי הראשי; ז. נשיא בית הדין לערעורים בדרגת אלוף; ח. ראש אכ"א לגבי יחידות מעו"ז שאין בראשן אלוף	הרמטכ"ל אכ"א-רח"ט תומכ"א או מי שהוסמך מטעמו
רס"ן	א. קצין החיל הראשי; ב. קצין בדרגת תא"ל ומעלה, שהוסמך לכך מטעם מפקד הזרוע, ראש האגף או יחידות המעו"ז; ג. סגן ראש מפא"ת; ד. רמכ"א לגבי ח"י	א. קצין החיל הראשי; ב. קצין בדרגת תא"ל ומעלה, שהוסמך לכך מטעם מפקד הזרוע, ראש האגף או יחידות המעו"ז; ג. סגן ראש מפא"ת; ד. רמכ"א לגבי ח"י	מפקד שדרגתו אל"ם ומעלה	אכ"א-רח"ט תומכ"א או מי שהוסמך מטעמו
סרן	א. קצין החיל הראשי; ב. קצין בדרגת תא"ל ומעלה, שהוסמך	א. קצין החיל הראשי; ב. קצין בדרגת תא"ל ומעלה,	מפקד שדרגתו אל"ם ומעלה	אכ"א-רח"ט תומכ"א או מי שהוסמך מטעמו

בלמ"ט

		לכה מטעם מפקד הזרוע, ראש האגף או יחידות המעו"ז, או קצין שהוסמך מטעמם; ג. סגן ראש מפא"ת; ד. רמכ"א לגבי ח"י; ה. אכ"א-רמ"ח הסגל לגבי חכ"ל		
אכ"א-רמ"ח תומכ"א או מי שהוסמך מטעמו	מפקד שדרגתו סא"ל ומעלה	מפקד שדרגתו אל"ם ומעלה		סגן

* לגבי קצינים המשתייכים ליחידות מעו"ז, שאין בראשן מפקד שמינויו אלוף, תהיה הרשות המאשרת ראש אכ"א.

ביטול הוראות

22. הוראות הפיקוד העליון : 3.0201, 3.0202, 3.0206, 3.0207, 3.0211, 3.0221, 3.0222, 3.0223, 3.0224, 3.0227, 3.0242 בטלות בזה.

- 3.0201 בוטלה (בחוזר 179)
- 3.0202 בוטלה (בחוזר 179)
- 3.0206 בוטלה (בחוזר 179)
- 3.0207 בוטלה (בחוזר 179)
- 3.0211 בוטלה (בחוזר 179)
- 3.0221 בוטלה (בחוזר 179)
- 3.0222 בוטלה (בחוזר 179)
- 3.0223 בוטלה (בחוזר 179)
- 3.0224 בוטלה (בחוזר 179)
- 3.0227 בוטלה (בחוזר 179)
- 3.0242 בוטלה (בחוזר 179)